

## Укрепване на журналистиката в обществен интерес, собствен медиен продукт и стратегически интернет инструменти за гражданско участие

### Работна стратегия на фондация „БлуЛинк“ за периода 2014 – 2017 г.



#### Предназначение на стратегията

Настоящата стратегия е приета на заседание на Съвета на учредителите на фондацията на 22.11.2014 г. въз основа на задълбочен анализ на промените в обществените и политически процеси и състоянието на гражданското общество в България. Анализът се основава на резултатите от две работни срещи по проблемите пред гражданското участие и независимата журналистика в обществен интерес, проведени в рамките на форума „Време за действие“, проведен от фондация „БлуЛинк“ на 21.11.2014 г. в София (на снимката горе). В срещите участваха представители на граждански организации и групи, споделящи идеалните цели и ценностната рамка на фондация „БлуЛинк“, журналисти поддържащи висок етичен и професионален стандарт, и водещи експерти в областите на свободата на словото, интернет и медийната регулация. Резултатите от двете срещи са публикувани под формата на аналитични доклади в [www.bluelink.net](http://www.bluelink.net).

Тази стратегия се състои от три части: проблемна рамка, която обобщава социалния, политически и граждански контекст в който действа фондация „БлуЛинк“ към момента на изготвяне на стратегията; описание на ключовите области на действие (КОД) на фондацията през следващия програмен период; и описание на екипа на БлуЛинк.

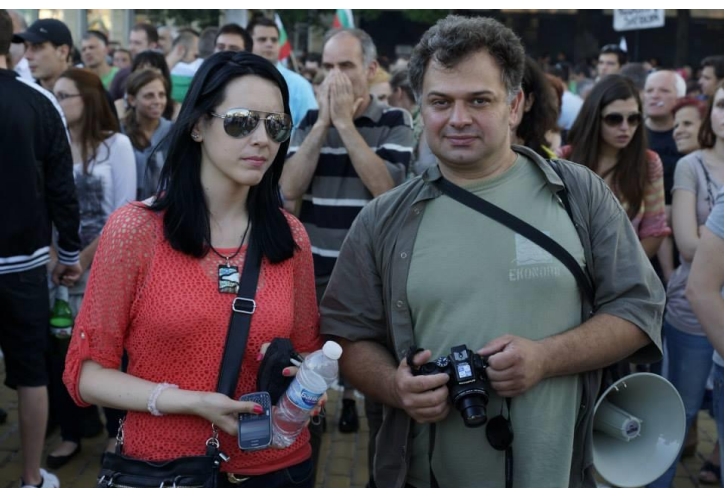
**Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съучредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб „Тера“ - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоекоклуб „Академика“ – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието „Семпервива“ - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани“ - София, Сдружение „За Земята“/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Белязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.**

Настоящата работна стратегия формулира параметрите на дейност на фондация „БлуЛинк“ за програмния период от 2014 г. до 2017 г. Стратегията задават рамка, в която да се планират и изпълняват конкретни стъпки, дейности и проекти, чрез които Управителният съвет и оперативният екип на фондацията ще работят за постигане на уставните цели на БлуЛинк:

- ДА СПОСОБСТВА ЗА ОПАЗВАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА;
- ДА ПОДПОМАГА РАЗВИТИЕТО НА ДЕМОКРАЦИЯТА И ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО;
- ДА СЪДЕЙСТВА ЗА УТВЪРЖДАВАНЕТО НА НОРМИТЕ И ЦЕННОСТИТЕ НА ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА В БЪЛГАРИЯ;
- ДА НАСЪРЧАВА РАЗВИТИЕТО, ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕДИНОДЕЙСТВИЕТО НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ И НЕСТОПАНСКИЯ СЕКТОР;
- ДА СЪЗДАДЕ НЕЗАВИСИМ ФОРУМ ЗА СВОБОДЕН ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ, СВЪРЗАНА С ЦЕЛИТЕ НА ФОНДАЦИЯТА; И
- ДА СПОСОБСТВА ЗА СВЪРЗВАНЕТО В ЕЛЕКТРОННА МРЕЖА НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ОСТАНАЛИТЕ УЧАСТНИЦИ В ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ.

### Проблемна рамка на настоящата стратегия

България е в състояние на тежък демократичен дефицит. Той се проявява във всички сфери на обществото: държавно управление, политика, медии, граждански свободи, както и в състоянието на гражданското общество. Корпоративни и бизнес интереси, често свързани със службите за сигурност и престъпността, доминират обществения пейзаж. Хватката им около управлението на държавата, икономиката и медиите е затегната. Липса на прозрачност, корупция, безскрупулно лично обогатяване и безотговорност пред обществения интерес доминират както управлението на държавата, правосъдието и органите за сигурност, така и обществената среда като цяло. Законно-административната рамка и наложените корпоративни, държавни и общински практики обслужват преимуществено натрупването на бърза печалба, без оглед на интересите на гражданите и обществото.



обществена промяна прогресивна посока.

В тази ситуация гражданското общество все по-често се оказва последен жалон на съпротива срещу негативните тенденции. Природозащитните протести на Орлов мост през 2012 г. прераснаха във вълна на обществено недоволство, която доведе до падане на кабинета „Борисов“ през 2013 г. и твърде скоро след това ескалира отново срещу безогледните неевропейски методи на кабинета „Орешарски“ и назначаването на компрометираната фигура на Делян Пеевски за шеф на Държавната агенция за национална сигурност през лятото на същата година. Демонстрираната от протестите обществена нетърпимост и воля за подобрене на обществения климат и политиката е най-обещаващият фактор за

**Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съучредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб „Тера“ - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоекоклуб „Академика“ – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието „Семпервива“ - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани“ - София, Сдружение „За Земята“/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Беязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.**

За съжаление дефектният демократичен механизъм на държавата засега предотвратява пълноценното преливане на гражданските потребности за реформи в управлението и законодателството на държавата, а ресурсите на политическото и икономическо статукво се използват за насрещен натиск срещу гражданското общество. Изконни граждански структури и форми на отстояване на колективен интерес се подменят от псевдограждански формирания, които на практика обслужват задкулисни икономически и политически интереси. Същите интереси консолидират медийната си собственост и я използват за компрометиране на природозащитното движение в частност, и изобщо на европейските ценности на толерантност, плурализъм, законност и опазване на природата. Те отслабват и систематично изкореняват критичното мислене и активното гражданско участие. Последствията от това състояние включват отслабваща законност, задълбочаващо се социално неравенство и разслоение, насаждане на екстремизъм, омраза, национализъм и нетолерантност към човешките и малцинствени права, влошаващото се качество на околната среда, здравето на хората и образованието.

Конкретни доловими тенденции и проблеми, идентифицирани от учредителите на БлуЛинк за целите на тази стратегия, включват:

- Общество и граждани
  - липса на критична маса в обществото, която да иска реални промени в посока към изчистване на гореизброените проблеми;
  - натиск и подмяна на изконните, продемократични актьори в обществото - имаме протести и контрапротести, медии и медии-„бухалки“, природозащитни и псевдоприродозащитни организации и т.н.;
  - подкопаване на доверието в демократичните институции прави протестите и уличния натиск да изглеждат като единствена форма за гражданско участие във вземането на решения;
  - задълбочаване на крайните виждания и конфронтацията и нарастваща омраза в обществото;
- Неправителствения сектор, гражданско общество, образование
  - дефицит на демократичното и екологично образование, насочено към на най-младите
  - липса на ангажиране с природозащитни и демократични каузи сред младите хора и липса на усещане за възможност за въздействие върху обществото и държавата сред гражданите; и
  - липса на разбиране и познания как да се развие ролята на НПО сектора като важен помощник и сила, подкрепяща добре функциониращото общество;
  - непродуктивен и дори вреден режим на гражданско участие, въведен от институциите, маркиран от формални подход и умишлено деформирани правила, който води до все по-значимо участие на кухи, неактивни и дори откровено неграждански структури, обслужващи свързани политически и икономически интереси;
- Демокрация, управление и върховенство на закона



**Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съучредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб „Тера“ - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоекоклуб „Академика“ – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието „Семпервива“ - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани“ - София, Сдружение „За Земята“/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Белязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.**

- подкопаване на доверието в Европейския съюз и нормите на обединена Европа в обществото и лансиране на антидемократични, непрогресивни и антихуманни модели;
- абдикиране на държавата и местното самоуправление от прилагането и спазването на законите и налагането на обществените норми;
- Контрол, мониторинг
  - трудности пред налагането на политики и предприемането на законодателни инициативи от изконни граждански структури и организации, които отстояват обществения интерес – техните инициативи зависят от „посредничеството“ на политически и административни актьори, които преформулират и деформират правната рамка в полза на статуквото;
  - отслабване на силата на законите поради липса на сила в институциите
- Медии
  - „телевизионизиране“ на обществото /в негативния смисъл на това понятие/, дефиниран от Пиер Бурдийо (On Journalism 1998) като подменяне на реалните действащи формати и действащи лица в сферите на политиката, демократичното управление, науката, гражданското общество и др., от такива, наложени чрез систематично телевизионно и медийно присъствие;
  - намаляване на способността на медиите да играят ролята на коректив, свиване на полето за качествена журналистика в обществен интерес;
- Устойчиво икономическо развитие и механизми за постигането му
  - налагане на монетарни и бизнес ценности като доминиращи над останалите обществени приоритети – вкл. социални, екологични, хуманни и демократични;
  - нефункциониращ пазар, доминиран от монополи, административно вмешателство, липса на правосъдие и корупция;
  - ценностни и културни дефицити, вкл. нарастваща толерантност към корупция, присвояване, обогатяване за сметка на обществен ресурс и профанизиране на обществената култура;

### Ключови области на действие на фондация „БлуЛинк“

За преодоляването на изброените проблеми, с оглед на спецификата, историята и експертния потенциал на БлуЛинк, учредителите на фондацията определиха следните ключови области на действие (КОД) в рамките на настоящата стратегия за периода 2014 – 2017 :



КОД 1. Електронни услуги за традиционната целева група от активни природозащитни организации и граждански групи и граждански организации, и съпътстващите ги дейности. Тук попадат:

- 1.1. поддръжка и развитие на социално-мрежовата функционалност на [www.bluelink.net](http://www.bluelink.net) и останалите електронни услуги на мрежата за гражданска активност BlueLink.net;
- 1.2. поддръжка и развой на нови е-инструменти, като Signali.bg, Е-вършачка и др;

**Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съучредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб „Тера“ - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоекоклуб „Академика“ – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието „Семпервива“ - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани“ - София, Сдружение „За Земята“/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Белязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.**

- 1.3. стратегическа подкрепа, концептуализиране и съдействие за поддържане и развитие на ефективни електронни и мрежови комуникации на избрани партньорски организации, групи и коалиции; и
- 1.4. мрежово-поддържащи, консолидиращи и think-tank функции спрямо изконните природозащитни организации и групи от общността на БлуЛинк, сред които: социални анализи и анализи, насочени към разработка на политики и предложения за нормативни актове и промени в същите; сформирани работни групи; провеждане на съвместни процеси и събития; идентифициране и търсене на новаторски решения за мрежуване; онлайн сигурност; свобода в интернет и др.

КОД 2. Електронни услуги, комуникационна и концептуална подкрепа за нови целеви групи от активни граждани и граждански инициативи, работещи в сферите на укрепване на демокрацията, свободното слово, правата на човека и малцинствата, и прилагането на европейските ценности в България. Съпътстващите ги дейности включват:

- 2.1 поддръжка на функционалности за социален обмен и мрежовост в рамките на [www.bluelink.net](http://www.bluelink.net) и за тази целева група от граждански потребители;
- 2.2 поддръжка и развой на съществуващи и нови е-инструменти, отговарящи на потребностите на тази целева група, които не са посрещнати адекватно от други съществуващи доставчици на услуги и подкрепа за тях;
- 2.3 поддръжка и развитие на нови тематични е-инструменти за гражданска активност и гражданско участие, каквито са например Signali.bg, Extractive and Energy Industry Watch; и
- 2.4 мрежово-поддържащи, консолидиращи и think-tank функции спрямо представители на тази целева група, както в 1.4.

КОД 3. Подпомагане на гражданското участие при вземането на управленски решения, включващо:

- 3.1 стратегически, аналитичен принос към развитието на процесите на гражданско представителство, с оглед на стратегическото използване на ИТ и интернет и свободата на словото;
- 3.2 аналитична, концептуална, техническа и друга подкрепа за укрепване на гражданско участие и процесите на саморегулация и ценностно идентифициране на изконните граждански групи и структури, въз основа на уроците, научени от платформата за гражданско участие E-vote;
- 3.3 развой и насърчаване на образователни и просветителски дейности, насочени към насърчаване на критичното и гражданско мислене и стремеж към гражданско участие сред младите хора и уязвими обществени малцинства.

КОД 4. Електронна поддръжка и съпътстващи дейности за създаване и развитие на свободна гражданска медия, и други дейности в подкрепа на демократичната функция на свободната журналистика. Тази цел включва много по-активни и целенасочени действия по медийния компонент от работата на БлуЛинк, със съзнанието, че те ще доведат до сформирането на медиен продукт със собствена идентичност и организъм – Evromegdan.bg. Дейностите включват:

- 4.1 разработване на редакционна политика, основаваща се на класическите професионални и етични принципи, изисквания, и формати на качествена журналистика, възприети от британските „Гардиън“ в печата и БиБиСи в сферата на електронните медии;
- 4.2 прилагане на политиката в съществуващата редакционна практика практика на изданието Evromegdan.bg (на снимката горе – редакционно обучение);



**Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съучредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб „Тера“ - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоекоклуб „Академика“ – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието „Семпервива“ - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани“ - София, Сдружение „За Земята“/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Беязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.**



- 4.3 идентифициране и изграждане на капацитета на журналисти, изпитващи потребност да възприемат и прилагат в работата си редакционната политика, и да произвеждат стойностни продукти;
- 4.4 сформирание на базов редакционен екип и произвеждане на собствен редакционен продукт, който да се разпространява чрез партньорски печатни и електронни издания, които възприемат редакционната му самостоятелност, както и в интернет.
- 4.5 фондонабиране и подготовка на собствен медиен канал – в печатна и / или електронна форма.
- 4.6 аналитична, концептуална, техническа и друга подкрепа за укрепване на независимата критична журналистика в обществен интерес, включително граждански контрол над използването на европейски и обществени фондове за медиите.

### Насоки за сформирането на екип за изпълнение на дейностите по ключови области на действие

За реализация на горните цели в БлуЛинк ще бъде сформирани сплотен и динамичен екип, който ще работи под ръководството на Изпълнителния редактор. Насоките за сформирането и дейността на екипа включват:

- пълната информираност и участие от страна на членовете на екипа в планирането и изпълнението на дейностите;
- прозрачност, откритост и лоялност към ценностната рамка на БлуЛинк, заложена от учредителите на фондацията;
- доверие и взаимно уважение между членовете на екипа;
- пълна откритост към учредителите на БлуЛинк и УС, които осъществяват стратегическото водачество на организацията; и
- гарантиране на независимост и автономност на редакционния екип спрямо външни или вътрешни форми на натиск и въздействие, извън утвърдените редакционни структури.

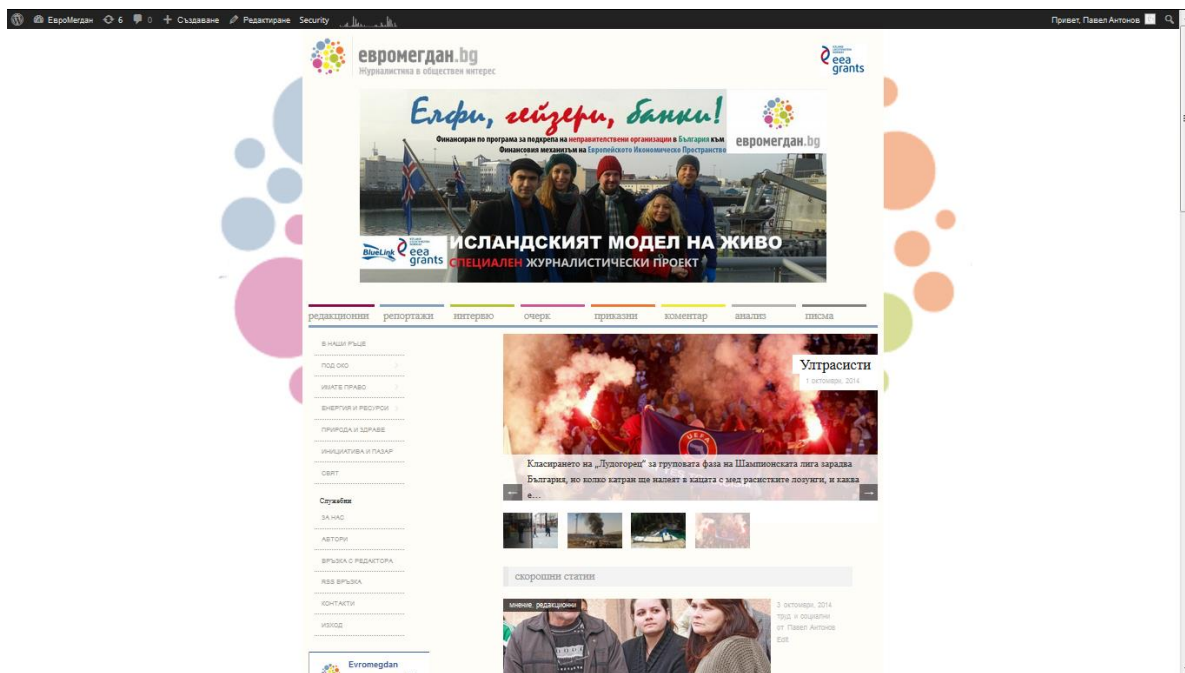
22.11.2014 г.

София



Фондация „БлуЛинк“ - BlueLink.net

София 1202, бул. „Сливница“ 263, [office@bluelink.net](mailto:office@bluelink.net), +359 888 704661



**Илюстрация:** *Евромегдан.бг* – тематичен сайт за журналистика в обществен интерес, създаден през 2014 г. от БлуЛинк със съдействието на Програмата за подкрепа на НПО към Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Фондация „БлуЛинк“ е регистрирана в обществена полза от 1999 г. с цел да поддържа и осъществява целите на мрежата за гражданско действие BlueLink.net. Мрежата работи за демократично, гражданско и природосъобразно общество чрез свободен обмен на информация в интернет от 1998 г. Съчредители на BlueLink.net са: ЕКО-КЛУБ 2000, Еко-клуб “Тера” - Благоевград, Обществен център за околна среда и устойчиво развитие - Варна, Геоеко клуб “Академика” – Велико Търново, Българско дружество за защита на биоразнообразието “Семпервива” - Перник, Сдружение за опазване на дивата природа „Балкани” - София, Сдружение „За Земята”/Friends of the Earth - Bulgaria, Информационен и учебен център по екология, както и д-р Павел Антонов, Арх.Васил Беязов, и Виллем Тйеббе Оостенбринк.